

NÉPSZABADSÁG LIKVIDÁLÁSÁNAK VITATOTT KÉRDÉSEI SZABAD MÉDIA FELSZÁMOLÁSÁHOZ VEZETŐ ÚT?*

Lovas Dóra¹

A Népszabadság országos napilap (és internetes lap) működését 2016. október 8-án a Mediaworks Zrt. felfüggesztette. Jelenleg a kíváncsi olvasók az internetes oldal helyén (nol.hu) egy sajtóközleményt találnak. Az ügy előzménye, hogy 2016. szeptember 30-án a Mediaworks Hungary Zrt. megvásárolta a Pannon Lapok Társasága Kft-t, így létrejött új csoport tizenkét megyében van jelen megyei lapokkal. Emellett a cég három országos napilapot (Nemzeti Sport, Világgazdaság, Népszabadság) ad ki, továbbá magazin portfólió és digitális médiatermékek tulajdonosa. Mediaworks Kft. a megvásárlást követően célul tűzte ki a Népszabadság üzleti modelljének megreformálását.

Több szakmai lap² ezzel a felvásárlással kapcsolatban visszautal a német tulajdonban lévő Axel Springer és a svájci Ringier 2010-ben Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz benyújtott fúziós kérelmére. Ezt a kérelmet a Hatóság 2011-ben elutasította, mivel a sokszínű tájékozódás jogának sérülése vizsgálatokor kedvezőtlen eredményre jutott. *A Mediaworks Zrt. kérelme miben volt más? NMHH azt miért nem utasította el ugyanezen indok alapján?*

Felfüggesztés hivatalos indoklása

„A Népszabadság példányszáma az elmúlt tíz évben 74 %-kal, azaz 100.000 példányt meghaladó mértékben csökkent. Ennek következtében a lap 2007 óta több mint 5 milliárd forint veszteséget termelt, és az idei évben ez idáig szintén jelentős veszteséget halmozott fel. A Népszabadság jövője érdekében a Mediaworks menedzsmentje arra fog összpontosítani, hogy az iparági trendeknek leginkább megfelelő üzleti modellt találjon a lap számára.(...) Azért, hogy valamennyi érdekelt teljes mértékben ezen kiemelt feladatra tudjon koncentrálni (...) az új koncepció kialakításáig illetve megvalósításáig (a Népszabadság), felfüggesztésre kerül.”

A felfüggesztés emberi oldala

Már régóta tudni lehetett, hogy október elején Bécsi úti székházba költözik a Népszabadság a jelenlegi telephelyéről. A dolgozók bedobozolták dolgaikat, felcímkézték számítógépeiket, székeiket és tájékoztatást kaptak az új ülésrendről, illetve a parkolóhelyek kiosztásáról. Váratlan fordulat következett be október 8-án (szombaton) az dolgozókhoz a Mediaworks Zrt.-től levél érkezett, amely szerint felmentették őket a munkavégzés alól és felhívták a figyelmüket arra, hogy az új irodaházba senki nem fog tudni bejutni, és a Népszabadság rendszerét sem áll módjukban ezentúl használni.

* DOI 10.21867/KjK/2016.4.4.

¹ Lovas Dóra, PhD hallgató, DE-ÁJK

² <http://mertek.hvg.hu/2016/10/08/meszaros-lorinc-belepoje/> (2016. november 5.)

Megállja-e a helyét a veszteség miatti bezárás indoka? – Néhány adat:

2012: 513 millió veszteség,

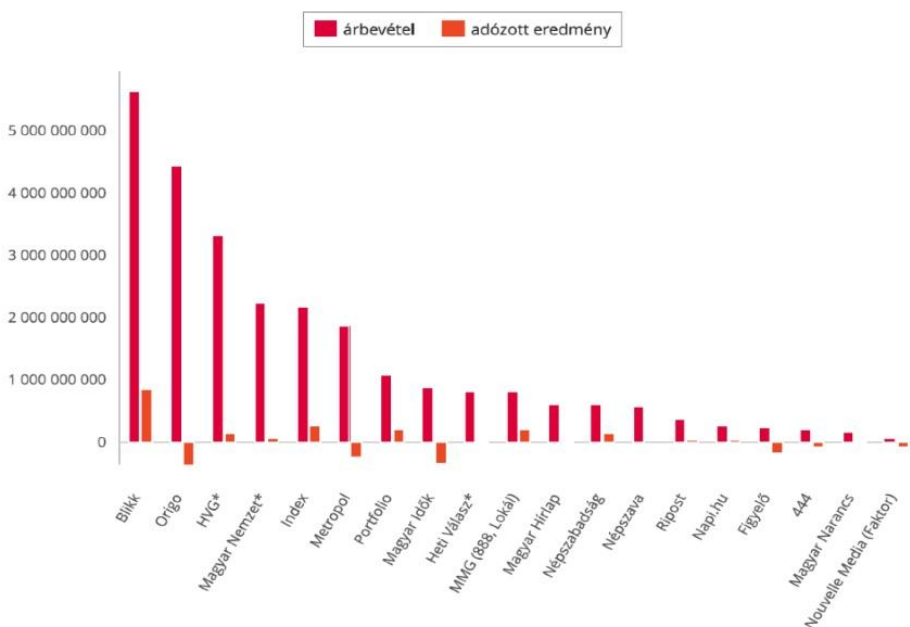
2013-ban 1,4 milliárd veszteség,

2014: 481 milliós veszteség,

DE: 2015: 134 milliós mérleg szerinti eredmény!!!

A magyar lappiac gazdasági teljesítménye 2015-ben

*Iapkiadáson kívül könyvkiadásból is vannak bevételeik



Forrás: http://index.hu/belfold/2016/10/09/sulyos_logikai_buktatok_a_nepszabadsag_megszuntetese_korul/

Miért ilyen fontos a Népszabadság a sajtószabadság szempontjából? – Ellenzéki lapokra szükség van

Ha a Népszabadság veszteséges is volt, annak igen nagy jelentősége van a sajtószabadság, így a demokratikus közvélemény kialakítása és működtetése szempontjából.

30/1992 (V.26.) AB határozata kimondta, hogy: „Az Alkotmánybíróság gyakorlatában [...] az Alkotmány 61. § (1) bekezdésében megfogalmazott szabad véleménynyilvánítás joga kettős megalapozottsággal bír: a véleményszabadság egyszerre szolgálja az egyéni autonómia kiteljesedését és a közösség oldaláról a demokratikus közvélemény megteremtésének, fenntartásának a lehetőségét”

Ennek oka, hogy a rendszerváltás előtt is működő lap (amely 1989-től számos változáson ment keresztül) a mai napig számos ember számára juttatta el a friss információkat, befolyástól mentes véleményeket, tapasztalatokat. A lap tehát több mint

50 éve működik, így az emberek számára képvisel egy bizonyos minőséget, megbízhatóságot.

Továbbá köztudott, hogy az ellenzéki országos napilapról van szó, amely az utóbbi időben gyakran bírálta a kormányt és írt korrupcióval kapcsolatos gyanúiról is.

Mit szólnak mindehhez a külföldi lapok?

A *RadioFree Eurpoe* „Váratlanul leállt Magyarország legnagyobb hírlapja” címmel jelentetett meg erre vonatkozó cikkét. A cikk a miniszterelnök fotójával indul, majd leírja felfüggesztéssel kapcsolatos történeteket. Megemlíti, hogy a Népszabadság az utóbbi időben gyakran bírálta a kormány intézkedéseit és azt, hogy a felfüggesztés hátrányosan érinti a sajtószabadságot.

A *New York Times* szintén leírja a történeteket összefoglalva, rátér a szombaton tartott tüntetésre (a sajtószabadságért). Majd arról is ír, hogy az elmúlt néhány évben jelentősen átalakult a magyar médiapiac, úgy, hogy a miniszterelnök számos nyomtatott és online lapot, valamint rádiót és televíziót vont a kormány felügyelete alá. A *New York Times* kiemeli, hogy az utóbbi időben a Népszabadság számos olyan cikket jelentetett meg, amely a kormánnyal összefüggő korrupcióval kapcsolatos.

BBC News cikkében szintén kiemeli, hogy a Népszabadság korábban többször bírálta a miniszterelnököket, többek között a menekült népszavazással kapcsolatban. Kitér a lap arra is, hogy a kormány a sajtót gyakran használja szócsökként, és az utóbbi időben ellenzéki lapokat gyakran vásárolnak meg a kormány szövetségesei.

Vitatott és megválaszolásra váró kérdések

- Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság miért nem azonos mérce alapján ítéli meg a fúziós kérelmeket?
- A Népszabadság felfüggesztésének sajtószabadságra gyakorolt hatása?
- Az elmúlt években veszteséges (2015-nyereséget termelő) lapot nem lehetett volna helyreállítani?
- Miért az utolsó pillanatban értesültek a dolgozók munkahelyük felszámolásáról?
- Milyen sorsra jutnak a Mediaworks tulajdonába kerülő megyei lapok?

Források:

30/1992. (V. 26.) AB határozat

<http://mediaworks.hu/hu/article/mediaworks-megvette-plt-t>

<http://nol.hu/>

http://index.hu/belfold/2016/10/09/sulyos_logikai_buktatok_a_nepszabadsag_megszuntetese_korul/

http://www.nytimes.com/aponline/2016/10/08/world/europe/ap-eu-hungary-media.html?_r=0

<http://24.hu/kozelet/2016/10/08/a-nemzetkozi-sajto-sem-hagyta-szo-nelkul-a-nepszabadsag-elhallgattatasat/>

http://mertek.eu/sites/default/files/files/nmhh_szakhatosagi_allasfoglalas.pdf
mertek.hvg.hu